

§ 13**En tioårig grundskola (SOU 2021:33)**

- Remiss från kommunstyrelsen, KS 2021/751

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 5 augusti 2021, dnr 1.6.1-4533/2021.

Kommunstyrelsen har remitterat ”En tioårig grundskola – Införandet av en ny årskurs 1 i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan ” (SOU 2020:28) till utbildningsnämnden för yttrande. Utredningen föreslår att en tioårig grundskola införs genom att förskoleklassen görs om till årskurs 1. Även de motsvarande obligatoriska skolformerna grundsärskolan, specialskolan och sameskolan ska utökas med ett år genom att förskoleklassen omvandlas till en ny första årskurs. Motiveringen till förändringen är att förskoleklassen inte fungerat såsom det var tänkt och har gett upphov till alltför stora skillnader i hur verksamheten bedrivs, vilket resulterat i att eleverna inte kan tillförsäkras en likvärdig utbildning i förskoleklass.

Förvaltningen anser att förslagen i betänkandet i huvudsak är bra och ställer sig bakom dem. Förvaltningen lämnar samtidigt synpunkter främst på de förslag som organisatoriskt och ekonomiskt kommer att kräva omfattande insatser av huvudmännen. Bland annat lyfter förvaltningen fram att utredningens uppskattning av de ekonomiska konsekvenserna för kommunerna vid ett införande av årskurs 1 i grundsärskolan är för lågt beräknad och anser att kommunerna bör kompenseras för dessa kostnader.

Förvaltningen avstyrker förslaget om nytt statsbidrag för kapacitetsförstärkande och kvalitetssäkrande åtgärder i lågstadiet och föreslår att regeringen istället utreder möjligheten att inkludera grundsärskolan, sameskolan och specialskolan i det befintliga statsbidraget för likvärdig skola. Förvaltningen anser inte att det behövs ett särskilt riktat statsbidrag för kapacitetsförstärkande och kvalitetssäkrande åtgärder i lågstadiet. Istället förespråkar förvaltningen att kommunerna genom den kommunala självstyrelsen själva får bedöma vilka insatser som skolorna mest kommer att gynnas av.

Förvaltningen delar heller inte bedömningen att det finns outnyttjade medel inom anslagen för statsbidrag för karriärtjänster och lärarlönelyftet att ta av för att finansiera de föreslagna statsbidragen.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med förskoleavdelningen, avdelningen för ekonomi och styrning och avdelningen för personal och kompetensförsörjning.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 17 augusti 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Särskilt uttalande

Kadir Kasirga m.fl. (S) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Vi är i huvudsak positiva till betänkandet *En tioårig grundskola (SOU 2021:33)* förslag. En tioårig grundskola möjliggör för en mer likvärdig skolgång, mer tid för lärande för fler elever och en bättre övergång från förskola till skola. Däremot finns det ett flertal utmaningar som utbildningsförvaltningen förtjänstfullt påpekar i sitt svar på remissen; vi ställer i breda drag bakom förvaltningens synpunkter.

Vi vill särskilt vidhålla att det är oerhört viktigt att man bevarar den goda pedagogik som används i förskoleklass idag med lek, rörelse och skapande och att steget mellan förskola och skolan inte blir allt för stort. Vidare är det också viktigt att reformen genomförs varsamt med en stor lyhördhet till de professioner som arbetar i förskoleklass idag. Stadens förskolelärare och pedagoger som jobbar i förskoleklass sitter på en oerhörd kompetens och erfarenhet och möjligheten för dem att fortbilda

sig måste och följas av rimliga förutsättningar. Samtidigt behövs ett noggrant tillvägagångssätt för att säkerställa att bristen förskolelärare inte förstärks ytterligare.

Slutligen behöver effekterna av reformen för fritidshemmet tas på största allvar. Det är redan idag svårt för många skolor att anställa behörig personal med rätt kompetens i flera av våra socialt utsatta områden, särskilt inom fritidshemmet. För att fritidshemmen framgent ska kunna erbjuda en trygg verksamhet av hög kvalitet behövs ett rejält lyft och genom det att den reformen genomförs ökar behovet av kompetensförsörjningsinsatser och ett omtag där verksamheten tillförs mer resurser.

Tina Kratz m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Vi anser det inte säkerställt att en övergång till tioårig grundskola är nödvändig för att säkerställa en bättre likvärdighet. Vi ser samma farhågor som både utredningen och förvaltningen tar upp gällande riskerna med att det kan skapa ett ökat fokus på formaliserad undervisning och läsinläring. Detta på ett sätt som inte tar hänsyn till hela elevgrupperna mognad och lärprocesser.

Det är viktigt att den kompetens kring arbetssätt och pedagogik som fokuserar och tillvaratar elevernas lust att lära och nyfikenhet. Lärande genom lek, rörelse och skapande är även av stor vikt för att undervisningen ska passa alla elever oavsett kunskapsnivåer och mognad.

Vi instämmer i förvaltningens synpunkter på utredningen. Därutöver vill vi även lyfta att en tioårig grundskola även kommer innebära att förskollärarna som kommer få ett ökat ansvar för undervisningen behöver tjänster som möjliggör det. Det innebär rimligen att de inte kan ha en delad tjänst med eftermiddagar på fritidshemmen.